

M213: Trierer Silvester

- 0,1 Nṽ tũnt mir eine stille·
 0,2 durch einēf gũten liedif willē·
 0,3 ſo wil ich ivch uon einē gotelichē dingē·
 0,4 eine uil fuze rede uũre bringē·
 0,5 ir fult ſie uil gerne virnem̃·
 0,6 ouch mac ivch uil wole gezemen·
 0,7 ze horene alle frivmicheit·
 0,8 die tum[men] [dunkit] [iz] [arbeit][·]
 0,9 [fulen] [ſie] [immer] [icht] [gelernen][·]
 0,10 [oder] [ir] [wiſheit] [gemenen][·]
 0,11 [die] [ſint] [unnuzze][·]
 0,12 [vnde] [phlegent] [niet] [gũter] [wizze][·]
 0,13 [daz] [ſie] [ungerne] [horent] [ſagen][·]
 0,14 [dannen] [ſie] [uil] [wole] [mochten] [h]abē·
 0,15 wiſheit vnd^e ere·
 0,16 vñ *hulfe ouch* [der] [fel]e·
 0,17 Iz wirbit i dieſē *gecitē*·
 0,18 *ein gew*[onehei]t witē·
 0,19 gñṽge irdenkint [in] *lvgene*·
 0,20 v[nde] [uũgen]t die ze ſamene·
 0,21 mit ſchofflichen *wor*[ten][·]
 0,22 [ich] *uorchte* uil harte·
 0,23 daz die ſele drumme [mũze] [b]rinē·
 0,24 iz if al *widir* gotif min[ē]·
 0,25 v[ñ] [lerit] [man] [die] [l]ugene die kint·
 0,26 *die* nach in *kunftic* [ſint][·]
 0,27 [d]ie wollent ſie alſo behabē·
 0,28 vnd^e wollit [ſie] [u]ũ r war ſagē·
 0,29 lvgene vñ ubirmut·
 0,30 die [ſint] [z]ṽ ſele nebore gũt·
 0,31 die wiſen horent dar [unge]rne abe ſagē·
 0,32 ñṽ uahe wir diet gṽte [liet] [an]e·
 0,33 Die riche die ſtundē lere·
 0,34 die kun[en] [rom]ere·
 0,35 irweletē ſente helenen ſun·
 0,36 den turē [conſtant]inē·
 0,37 ſ̃d kivñic waf *heidē*·
 0,38 vñ waf doch ſo [wole] [be]ſcheidē·

- 0,39 alle rechte dinc die waren ime li[ep][.]
 0,40 [we]n def gewarē gelouben *nekan*[t][er] *niet*.
 0,41 v[nze] [in] [i]me uil genote.
 0,42 got iroffēnote.
 0,43 [uon] [fin]ē gn[aden] [iz] q^a.
 0,44 daz ð herre fiechē began.
 0,45 daz dē gewaldigē man.
 0,46 ze g^ozer felic[heite] [q^a][.]
 0,47 her wart *dir* mite gewifet.
 0,48 dē wec z^u dē para[d]iſe.
 0,49 fin *unmacht* die waf ab ir ſo getan.
 0,50 in [der] [werld^e] [ne][waf] nichein mā.
 0,51 ð ime dir [z^v] [urūme] [mochte] *fin*.
 0,52 alle arze[te] die ſchīvhetē in.
 0,53 w[en] [ein] ebreif mā.
 0,54 ð ſprach “herre [*woldi*]ſ minen rat han.
 0,55 vñ *wollit* ir mir geuolgē.
 0,56 ſo gebie[te]t *uuern* heimelichē holdē.
 0,57 [daz] *ſie* gewinnē al di ki[delin][.]
 0,58 [die] [in] [zwein] [iarē] geb[orē] [fin][.]
 0,59 [in]bīnē u[wir][me] [riche][.]
 0,60 [daz] [wizzent] *wer*[liche][.]
 0,61 [in] ð blūte [fal] [ich] [i]vch badē.
 0,62 ſo müget [ir] dē [lip] [wið] [habē].
 0,63 [ne] *make* ich *ivch* nicht gefunt *od*[ir] [h]eilē.
 0,64 ſo [laze]t [mi]ch antwedir hahē *od* ſteinē.”
 0,65 Do diet *mere* be[quā][.]
 0,66 [in] [die] *burc* ubir [al][.]
 0,67 *manic* [rom]er[e][.]
 0,68 wart [ir][ſtrūbet] [ſere][.]
 0,69 [d]az ir *wenigē* k[indelin][.]
 0,70 [al] [ūloren] ſ[o]/[dē] *fin*.
 0,71 na d^ef arzat[i]ſ rate.
 0,72 ð [kunic] [uil] [drate][.]
 0,73 ſi[nē] [botē] [ſante][.]
 0,74 z^v it[alie]n in *deme* l[ande][.]
 0,75 [vñ] [hie]z *die* k[indelin] gew[inē][.]
 0,76 ilende uûr [ſich] [bringē][.]
 0,77 [daz] [wart] [ſch]iere getan.
 0,78 [do] iz ð *kunīc* [gebot] [do] [mūſte] iz [irgan][.]
 0,79 Do ſi[e] *alle* [gefamenit] [warē][.]
 0,80 [vn] di [m^v][tire] [ze] [Rome] [quamē][.]
 0,81 vñ [in] [ku]nt *war*[t] [getan][.]
 0,82 [wie] iz *drūme* [ſold^e] irg[an][.]
 0,83 [do] [be]gūdē [ſie] [al] [gemei][ne][.]
 0,84 [clagen] vñ [weinē][.]
 0,85 uiel [wūderen] [ſere][.]
 0,86 [uo]r *dem* [palafe] [def] [herrē][.]

- 0,87 [alf] [iz] [ð] [kivnīc] [irhorte][.]
 0,88 *do irqā* [her] [if] [uil] [harte][.]
 0,89 [her] [fprach] “[ich] [ne] [weiz] waz [daz] [mein][et][.]”
 0,90 [daz] [daz] [livt] [fo] [fere] [claget] [vñ] *weinet*·
 0,91 [ich] [ne] [mac] [dit] [mort] [niet] [getūn][.]
 0,92 [heizet] *fi*[e] *balde uon dē* [...]”
 0,93 [...] [iu]gint ūlorē fal [...]·
 0,94 [do] [fpr]ach [ð] [kivnīc] *ric*[h]e·
 0,95 uil *ha*[rte] tugentliche·
 0,96 “[mir] [ift] [ein] *ubil* [rat] *getan*·
 0,97 *ich* ne wil ir nuwit laze *f*[lan][.]
 0,98 [bezzir] [ift] [daz] [ich] [eine] *irfterbe*·
 0,99 [dan] durch mich u[irwer]*de*·
 0,100 *alfuf manic* kindelin·”
 0,101 *do f^ah* ð kivnīc conft[antin][.]
 0,102 “romeren *wilē def* fietef phlagē·
 0,103 in fwilch [lant] [w]ir quamē·
 0,104 [da]z *fich wið* vñf fazte·
 0,105 fwenne *w*[ir] [iz] [b]etwügē hattē·
 0,106 *fwie* uiel ð māne irfturbe·
 0,107 [mit] [dē] *fwertē* irflagñ wurde·
 0,108 wip vñ kint lie[zen] [wir] [genefen][.]
 0,109 [dē] ne *woldē wir* [nec]*hein* uibil wefin·
 0,110 [folde] [wir] [unfe] [eigenē] [ge]burt *nū* *irflan*·
 0,111 daz were *wi*[dir] [unfen] *erē* *getan*·”
 0,112 *h* gebot *finē* kemererē·
 0,113 die trur[ic] [dar] [k^vmen] *weren*·
 0,114 daz *man* in gewāt vñ fpiße gebe·
 0,115 [vnde] [tet]e *fi* uroliche dan[nē] [ker]ē·
 0,116 “alfuf getanif arzet^v[mif] [ftur]e·
 0,117 ne gere ich nicht” [fpr]ach ð ture herre·
 0,118 [D]o die[t] [kunt] waf *getan*·
 0,119 *z^v* *lande* [hū]b[ē] *fi* *fich* fān·
 0,120 def urowet[en] [fich] [w]erliche·
 0,121 [die] enge[le] *in* [hiemilri]che·
 0,122 daz ð heid[ene] [man][.]
 0,123 fo gūtē willē ie g[ewa]n·
 0,124 *iz* ne wart geurift[et] [nich]t lāgir·
 0,125 *fi*[ne] [gn]ad[e] i[m]e got fāte·
 0,126 Da ð kunīc def *nachtif* an finē bette lac·
 0,127 uile [michil] waf fin *un*[kraft][.]
 0,128 [do] *irfchienenē* ime die herrē·
 0,129 die gotif botē *bede*·
 0,130 *fente* [peter] [vñ] *fente* pauluf·
 0,131 *filuef* ter hiez ð *pabif*·
 0,132 [ð] [in] [fint] *b*[ek]erte·
 0,133 vñ dē [rechten] geloubē lerte·
 0,134 offinli[che] [her] *fi* *ane* [fäch]·

- 0,135 fente peter *ime* zŷ sprach·
 0,136 “dŷ *fuchif* nŷ uil lange·
 0,137 mit g^ozen *fūchtē* biſt dŷ beuangē·
 0,138 dŷ fivchif werltliche *arzate*·
 0,139 nŷ [t]ŷ alf ich dir rate·
 0,140 bi rome iſt ein man·
 0,141 deme [f]alt dŷ w[erden] [v]nđtan·
 0,142 den tarquiniuf uir treib·
 0,143 michil iſt [fi]n arbeit·
 0,144 in eime hole iſt h̄ *uirborgē*·
 0,145 groz ſint ſine forge·
 0,146 h̄ iſ geheizten ſilu[e]ſter·
 0,147 din geiftliche uater wirt her·
 0,148 tŷ alſe h̄ *dich* lere·
 0,149 vñ uolge deme heiligē herrē·
 0,150 her machet dir ein bat·
 0,151 zware ich dir daz ſagē mac·
 0,152 daz dŷ in einer livzzelē ſtunt·
 0,153 an dineme libe wirdiſ gefunt·”
 0,154 Kŷme irbeite đ kivnīc here·
 0,155 unz ime đ morgin ſterre·
 0,156 kūnte dē tac·
 0,157 do ſante [h̄] [fi]ne botefchaf·
 0,158 nach dē heilegē mā·
 0,159 vñ alſe [đ] [bote] [hi]ne q^a·
 0,160 daſ den pabiſ anfach·
 0,161 gezogenliche [h̄] [zŷ] [i]me ſprach·
 0,162 “herre durch mīne uñ durch liebe·
 0,163 [fo] [falt] dŷ kŷm ſchiere·
 0,164 konſtantine deme *kuning*[e][.]
 0,165 [đ] [ge]b[ab]et ſich leiđ ubile·
 0,166 dŷ ne ſalt niet fuṁ·
 0,167 [wand][.] [irbeit]e[t] [d]in lebindīc kŷme·”
 0,168 đ pabiſ waſ ge[recht] [vñ] [gar]e·
 0,169 uil willicliche hūb h̄ ſich dare·
 0,170 h̄ wand^e daz h̄ [folde] i[rft]erbē·
 0,171 durch got gemartelet werden·
 0,172 ſine kardinale·
 0,173 die forgetē zware·
 0,174 do troſte ſ[ie] *der pabiſ* g[ūte][.]
 0,175 [mit] ſtetlichē mūte·
 0,176 her ſprach wir mŷ[...] [...]·
 0,177 [Do] [her] [gefach] [den] [heiligen] [man][.]
 0,178 [uiel] [ſchone] h̄ in gruzen [b]egan·
 0,179 “ſil[ue]ſter” [ſprach] [h̄] “[li]eber mā·
 0,180 dŷ haſ uiel ubile getan·
 0,181 daz dŷ [mich] [daz] *bele*·
 0,182 daz [dŷ] ſo gūt arzet were·

- 0,183 daz d^o [n]iet [ne] [queme] incit·
 0,184 [vnde] gehulfef mir wið an dē lip·
 0,185 fo [tet][ich] [dich] ce [rome] [here][·]
 0,186 gewaldic maniger erē·
 0,187 vñ alle [dine] [holden][·]
 0,188 die d[is] intfahen woldē·
 0,189 [d]en gebich g^oze riche[it][·]
 0,190 [ich] [uir]guld^e dir din arbeit·”
 0,191 Der heilige pabif·
 0,192 ð [a]ntw[urte] [ime] [de]f·
 0,193 “herre wer hat dir gefaget daz·
 0,194 daz ich fie [arzat][·]
 0,195 [da]z wizze vn^rir trech[ti]n·
 0,196 daz ich iz niet ne [bin][·]
 0,197 [noch] nie werltlichef ar[ze]t^ome^f ne phlac·
 0,198 vnz a[n] [diefen] butegē tac·”
 0,199 do f[prach] ð̇ [k]unīc [cōstantin]·
 0,200 “die [rede] [en]f al niet fo fin·
 0,201 mir irſchienē hienacht zwene [man][·]
 0,202 [z]wein gotē gelich getan·
 0,203 die troftē mich [dir] z[^o][·]
 0,204 [ob] [d]^o iz woldif t^o·
 0,205 d^o k[u]ndif mich wole geheilē·
 0,206 [vnde] [uō] minē funden gereinē·”
 0,207 Do fp^{ah} ð̇ felige [bot]e[·]
 0,208 “[iz] [ne] warē niet wen zwene gote·
 0,209 [iz] [warē] [zwene] [gotif] [kn]echte·
 0,210 uolge in fo t^oftu rechte·”
 0,211 d^o u[ragete] der [kunīc] [here][·]
 0,212 [ob] [fie] irē gemalet werē·
 0,213 her fpr[ach] “[ir] [ant]liez[e] [waren] fo [rechte] wole getan·
 0,214 ich gefehēfe abir gerne daz ift war·”
 0,215 Der [pa][bif] [uiel] [nid]er an fine uenie·
 0,216 [d^o] bette her v^f ze himele·
 0,217 daz got durch fine gūte·
 0,218 dē kivnīc geheilote·
 0,219 an li=be an der felē·
 0,220 vñ h̃ in wold^e bekerē·
 0,221 uon ð̇ ftarkē heidenſcheſte·
 0,222 mit def heiligē geiſtef krefte·
 0,223 vñ h̃ finē armē holdē·
 0,224 uriede machē wold^e·
 0,225 wād^e fie liedē uil miechile note·
 0,226 uor der heiden ubirmute·
 0,227 Alfe dit gebet waſ getan·
 0,228 v^f hūb h̃ ſich ſan·
 0,229 d^o hiez h̃ finē capelan·
 0,230 fente petirf bieledē vñ fente paulf dar uor tragen·

- 0,231 vñ liez dē kunīc ſchowē.
 0,232 ob h̄ mochte getruwē.
 0,233 ob ſie den herrē gelīch werē.
 0,234 đ ſprach der kvninc mere.
 0,235 “diet ſint die ſelbin man.
 0,236 die ich hinacht [gef]ehē han.
 0,237 đ eine d̄ waf gra.
 0,238 alſe h̄ n̄ ſchinet da.
 0,239 đ andere der waf kale.
 0,240 ich bekēne ſie bede harte wale.”
 0,241 D̄ ſprach der heilige man.
 0,242 “n̄ falt d̄ gote werden vn dīrtan.
 0,243 vñ uolge finer lerē.
 0,244 diet ſint die ſelbin herrē.
 0,245 die dich an melibe machint gefundē.
 0,246 vñ die dich uon der ſele fundē intbindent.
 0,247 fo bin ich đ arzat.
 0,248 đ diz gotif wort uor ſaget.”
 0,249 Dir pabif hiez eine toufe tragē.
 0,250 her ſprach “n̄ falt du in def nām badē.
 0,251 die den hiemil v̄f heldit.
 0,252 vñ đ erdē weldit.
 0,253 đ bekennit al die din[c].
 0,254 die da inzivffen ſin[t].
 0,255 f[u]f fu[len] ſie al geneſē.
 0,256 die ſine kint willent weſē.
 0,257 ſwer in d[er] [tov]ſe wirt gereinet.
 0,258 đ iſt in dē ewigē libe geheilet.
 0,259 fo falt d̄ keifer here.
 0,260 uolgē miner lere.
 0,261 d̄ haf uile wi[d]er gotif huldē getan.
 0,262 d̄ hieze die kriſtenheit irf lan.
 0,263 vñ uirguzze dir mertelere [blūt][.]
 0,264 [...] [har]te gu[?]t rat.”
 0,265 Sw[az] [der] [pab]iſ geriet.
 0,266 d[?] [keifir] iz alliz ane gien[c][.]
 0,267 [her] geloubte uafte ane got.
 0,268 ūz zoch her [den] [phe]/lilinē roc.
 0,269 einen wullē leite her [ane] [ſich][.]
 0,270 h[arte] b[ezzirte] her ſich.
 0,271 her waf uil [ſtete][.]
 0,272 allir g[ūt] [te]te.
 0,273 her wart ein lobe liche[r] [man][.]
 0,274 alſe iz gote uon hiemele wole ge zam.
 0,275 do d[er] [ſibende] [tac] [q]uā.
 0,276 der pabif ī mit der hant nam[.]
 0,277 [fel]be her mit ime gienc.
 0,278 da h̄ die criſtenhei[t] [intſie]nc.

- 0,279 [z]^o ð toufe do q^a.
 0,280 [man]ic g[eif]*tlich*[er] [man][.]
 0,281 [di]*e* lafē vn[.] fūgē.
 0,282 daz *be*[fte] d[az] *sie* kūd[en][.]
 0,283 [def] [ge]warē gelouben her [u]ir*iach*.
 0,284 dē leidē [tuuil] [h]er uirsprach.
 0,285 al*u*f redete ð *kei*ser co[n]stanti)n.
 0,286 “mine dinc die mūzen alle an gote *fi*[n][.]
 0,287 [mei]fter wole getruwe ich [dir] [dir] z^o.
 0,288 alli[z] [daz] [d]ū wilt daz ich daz tūn.
 0,289 in der ware minne.
 0,290 dēf begīnich *nach* d[ime] [w]ill[ē].”
 0,291 Der pabif fegenete dē brūnē.
 0,292 do [wart] *die* mei[te] [w]ūne.
 0,293 die da *uore* ce rome ie g[ef]schac[h].
 0,294 [den] [geloub]ē h̄ *ime* uore sprach.
 0,295 wol geu*iel* im[e] d[er] rat.
 0,296 abe wu^of *her* die aldē meintat.
 0,297 h̄ besoufte in drie stunt.
 0,298 do wart h̄ harte wole gefunt.
 0,299 do her die cristēheit intfienc.
 0,300 die hūt ime gare intfiel.
 0,301 linē wart al ð lip fin.
 0,302 al ein nuwe geborē kīdelin.
 0,303 her wart schone vñ gefunt.
 0,304 der kunīc rief an der stunt.
 0,305 daz got gewiffē were.
 0,306 ein gewarer heilere.
 0,307 Do mīnete ð keiser here.
 0,308 al geistliche lere.
 0,309 her wart gote vñ tan.
 0,310 al iz fime heiligē nām wole gezam.
 0,311 den ar̄m waf h̄ uile holt.
 0,312 her gabē filbir vñ golt.
 0,313 die kuninlichē gewete.
 0,314 h̄ waf *durch* got frū vñ spete.
 0,315 daz larte in fin meister.
 0,316 ð pabif *sente* siluester.
 0,317 der wolf ð *wart* ce schafe.
 0,318 romere die mūstē lazen.
 0,319 al ir ab got.
 0,320 alfe ð kunīc selbe gebot.
 0,321 ze rome wart fānc vñ lob.
 0,322 [dit] wolde unfer herre got.
 0,323 An dem anderē tage.
 0,324 al ich nū wil sagē.
 0,325 do gerwete sich der pabif.
 0,326 in dem munstere sente petrif.

- 0,327 mit allir finer *antreit*.
 0,328 uon der ubirften wilheit.
 0,329 *fanc* her *eine* meſſe.
 0,330 die got uon hiemele wole weſſe.
 0,331 der keiſer cōſtantínuf.
 0,332 der bette alfuſ.
 0,333 “owol dich ð alwaldige got.
 0,334 dʒ mih uon ð heidinſcheſte *haſ* irloſt.
 0,335 ich beuelhe dir *herre*.
 0,336 minē lip vñ mine ſele.”
 0,337 dodir ſegē waſ *getan*.
 0,338 mit handē nam in der heile man.
 0,339 vñ fazzen an iz gerichte.
 0,340 vñ richtē eine pachte.
 0,341 deſ waſ ð *criftenheite* not.
 0,342 der riche keiſer gebot.
 0,343 daz man die heidēſchaf uirſchielde.
 0,344 vñ die criftēheit ane gienge.
 0,345 daz waſ ſin edictum.
 0,346 do eretē ſie dē gotif fun.
 0,347 mercuriuſ wart uirſchupfet.
 0,348 die criftenheit uøre ge zivckit.
 0,349 der abgote ſie nicht mer nephlegeten.
 0,350 an einē got ſie bettē.
 0,351 die dir liez gewerdē.
 0,352 den hiemil vñ die erdē.
 0,353 ð iſt ein gewar heilere.
 0,354 deſ uro=wete ſich manic romere.
 0,355 Do ſtalte ð kuninc here.
 0,356 z[e] rome gʒ ere.
 0,357 h̄ ſazte ſineſ ſelbiſ hof.
 0,358 alſe h̄ uon rechte ſold^e ſten noch.
 0,359 h̄ berichte dē pa=bife ſinē ſtūl.
 0,360 alſ h̄ uon rechte ſold^e tūn.
 0,361 h̄ ſazte im̄v̄ die *cr[one]*.
 0,362 dit gab h̄ ime ze lone.
 0,363 vñ intſienc ſie wieð uon finer hant.
 0,364 vñ liez ime dē gewalt.
 0,365 daz her immer meiſter were.
 0,366 ubir alle irdiſche richtere.
 0,367 h̄ berichte widerm̄ vñ zehēden.
 0,368 daz mā gote dir miete dienete.
 0,369 h̄ berichte biſchoffe vñ ewartē.
 0,370 daz ſie daz livt bewartē.
 0,371 her berichte patriarchē vñ cardinale.
 0,372 vñ alle die vn̄d in wa=ren.
 0,373 vñ al geiſtlich lebē.
 0,374 in wilher gehorſame ſie ſoldē weſen.

- 0,375 vñ daz rome ein houbit were.
 0,376 al ð die der kriftenheite beichen.
 0,377 Der keifer here.
 0,378 h̄ richte ouch mere.
 0,379 h̄ gebot daz man ð abgote hûf lieze ftan.
 0,380 die dir werē ſo luſſam.
 0,381 daz ſie dar z̄v tochtē.
 0,382 daz man gote drīne gedienē mochte.
 0,383 [fumeliche] [her] [ſparte][.]
 0,384 gn̄ge h̄ der brante.
 0,385 d̄v der tuuil def uirhancte.
 0,386 daz her iz niet ne ante.
 0,387 do wart der criftinheite ere.
 0,388 breit vñ mere.
 0,389 Sechſ tage h̄ an me gerichte faz.
 0,390 die buch ſagent unſ daz.
 0,391 an deme ſibindē tage.
 0,392 alſe wir iz geleſē habē.
 0,393 der keifer here.
 0,394 do richte her ouch mere.
 0,395 h̄ ſazte ð rittere lebē.
 0,396 in wielhir ord[inu]ge ſie fulē weſen.
 0,397 daz ſie daz ſwert *umme* gurtē.
 0,398 vñ daz c[ruce] *drane* uūrtē.
 0,399 beſiegelit in *me* ſwert[e][.]
 0,400 [widir] [def] [tuuileſ] [geuerte][.]
 0,401 *daz* ſie dē arm̄ *uog*[ete] [weren][.]
 0,402 [der] [witewen] [vnde] [weiſen] phleg̃.
 0,403 *vñ ob* die [in] [decheinen] [noten] [we]ren.
 0,404 daz ſie *i*[n] [helfe] [beren][.]
 0,405 [daz] [ſie] [die] [criftenheit] [beſch]ermeten vñ *b*[euogeten][.]
 0,406 [an] [def] [ſegenef] ende.
 0,407 ð keifer an eine hohe trat.
 0,408 einer ſtille h̄ bat.
 0,409 h̄ ſprach “n̄v uirnemit ir romani.
 0,410 n̄v m̄ge wir wole uro ſin.
 0,411 daz unſ got hat gegebē.
 0,412 diet wūnecliche lebē.
 0,413 h̄ geruchte ſich ce irbarmene.
 0,414 ubir unſ uiel arm̄.
 0,415 vñ ſante vnſ ſineſ ſelbiſ ſūn.
 0,416 ce irloſene uon den ſivnd̄.
 0,417 e bette wir al gemeine.
 0,418 an holz vnde an ſteine.
 0,419 daz waſ def tuuileſ getroc.
 0,420 n̄v t̄t̄iz durh got.
 0,421 lat ivch ruwē daz ir wiedir ime hat getan.
 0,422 vñ weſet ime gehorſam.

- 0,423 ð ivch uon nichte geschaffen hat.
 0,424 an finē gnadē al unfe lebē ftat.
 0,425 Den hiemel vñ die erden.
 0,426 die hiez er bedē gewerdē.
 0,427 her heizet vnfe rechte uater vñ wir fin fine kint.
 0,428 alle die ime gehorsam fint.
 0,429 die befizzent fin riche.
 0,430 nʋ fult ir widir grifen.
 0,431 zʋ uwirme schepfere.
 0,432 vñ lazit iū wese unmere.
 0,433 die uil bofe abgot.
 0,434 die unfe uatere hāt gemachot.
 0,435 fwer fie in daz fur wirfet.
 0,436 vñ in drūz nine hilfet.
 0,437 fie muzē al ze puluere uirbirnē.
 0,438 waz mochte wir an dē gemīnen.
 0,439 fwaz mennifchen hant mac gemachē.
 0,440 daz mac ouch mennifchen hant wole ze brechē.
 0,441 fie habint ougē vñ nesehint niet.
 0,442 fie ne bekēint daz uinfere noch daz liecht.
 0,443 fie habint orē.
 0,444 vñ ne mūgē niet gehorē.
 0,445 fie nehabin necheine craft.
 0,446 fie ne wizen tac noch nacht.
 0,447 fie nemugē mit den munde.
 0,448 gefprechē zʋ necheiner ftunde.
 0,449 fie ne ūbe der tuuīl drinne.
 0,450 fie hant kele ane ftime.
 0,451 houbit noch hende.
 0,452 inmūgē fie nieregē gewendē.
 0,453 fie habint uūze ane ganc.
 0,454 fie ne habint fin noch gedanc.
 0,455 fie fint *betalle* unreine.
 0,456 nū fult ir al gemeine.
 0,457 geloubē an dē got.
 0,458 den siluester hat gepredigot.
 0,459 gehabet ivch zʋ de[] heiligē crifte.
 0,460 ð ist ein grunt feste.
 0,461 allir gūter dinge.
 0,462 zʋ ime so habit mīne.
 0,463 ð ist daz aneenge vñ daz ende.”
 0,464 fie hūbē ūf ir hende.
 0,465 vñ lobetē minē *trechti*[n][.]
 0,466 [der] [michelen] [gnaden] [fin][.]
 0,467 [ð] *h* zʋ in hete *getan*.
 0,468 *alfe* [wir] [die] [būch] [horen] [fagen][.]
 0,469 [ir] war[t] getouft [an] [der] [ftunt][.]
 0,470 [mer] [denne] [fiben] [tufunt][.]

- 0,471 [ane] [wip] [vnde] [an]^e kint[.]
 0,472 [diet] [waren] [lobeliche] [dinc][.]
 0,473 “edile *keifir* conft[a]ntin.
 0,474 dir inbutit din mûʒ holden mût.
 0,475 [heil] [uñ] [a]llif liebif gn̄vc.
 0,476 vñ lobē def [dē] ewigen got.
 0,477 [daz] [d̄v̄] [đ] [ab]gote *haf* uirloukinot.
 0,478 wen ein dinc *han* [ich] [k̄vme] [ertra]gē.
 0,479 daz ich *uon* dir horē fagen.
 0,480 daz [du] [gel]oub[if] *ane* k̄riʃt.
 0,481 đ uon den iudē geborē i[ft][.]
 0,482 [vñ] [z̄v̄] *iberufalē* leit den tot.
 0,483 *durch* ware ſchũlt [uirdamnot][.]
 0,484 [def] [rechtē] [w]iʃen m̄anif mût.
 0,485 beſcheidet [ubil] vñ gv̄t.
 0,486 vñ *richtet* ſich nach đ *warheit*.
 0,487 die [an] [al]lē dingē *uor* geit.
 0,488 die kunige die uor dir w^a[ren].
 0,489 die *bettē* [z]ware.
 0,490 an die *abgote* al gemeine.
 0,491 [wen] d̄v̄ al[tir]ſeine.
 0,492 wand^e dv def abe [bi]ʃ [geg]an.
 0,493 uon *div* [f]ohat *dich* got getan.
 0,494 gefunt *uon* dinē fiehtagē.
 0,495 *zware* wil ich di[r] daz ſag[ē].
 0,496 [fwen]ne d̄v̄ dich *bikeris*.
 0,497 na d[e]r *iudiſcher* ewe.
 0,498 ſo wird[ef] d̄v̄ u[il] *here*.
 0,499 alfo riche vñ alfo mere.
 0,500 *alfe* ſalemon vñ dauid.
 0,501 *din* ge[walt] wirt alfo wit.
 0,502 daz *dir* in ertriche.
 0,503 neche[i]n [k]un̄ic ne *mac* gelic[hē][.]”
 0,504 Konſtantin đ gūte.
 0,505 wart [truregef] m̄uteſ.
 0,506 *h[̄]* [inb]ot finē meiſtir.
 0,507 dē pabiſe ſen=t[e] [filueft]er.
 0,508 [waz] *ber* drūme tete.
 0,509 daz *ſin* m̄uʒ ſuf [geredit] [hete][.]
 0,510 đ [pabiſ] [ſprac]h dē bot[e] [z̄v̄].
 0,511 “n̄v̄ ſagit cōʃ[tantino][.]
 0,512 [h̄] *muge* wole uro *ſin*.
 0,513 n̄v̄ wil ſelbe vnſer [trechtin][.]
 0,514 [finē] [n]am̄ an [ime] [geere].
 0,515 [vn] [die] c[rift]ēheit [gemerē][.]
 0,516 h̄ [tū] [z] *ime* [z̄v̄] [m̄inen][.]
 0,517 h̄ wil [noch] [m]anige[ren] [dieni]tman [gw]inē.
 0,518 [h̄] [intbiete] [der] [kuninginne][.]

- 0,519 [fūneliche] [minne][.]
 0,520 [wir] [mʷze] *nif einē* f[ent] [dar] um[me] lobē.
 0,521 vñ lazē *fie al ze* [famene] *kʷ* [m].
 0,522 [iūgē] [vnd^e] [alde]n.
 0,523 die *ðē* [vn] *ð* dē *iudē vñ* [vn] *ð* dē [kriftē] [waldē][.]
 0,524 D[en] kunī[c] *dūchte ð* rat *gʷt*.
 0,525 *fin* [uil] [truriger] [mʷt][.]
 0,526 [ime] [fenftigen] [be]g[an][.]
 0,527 *di*[e] g[eiftlic] *bē* [herr]e[n] [die] [befānte] [h̥] [uβ] al.
 0,528 [vñ] [li]ez [ti] *chtē* [eine] *br*[ief][.]
 0,529 [finer] *mū* [ter] [inbot] [her] [a]ll[iz] *liep*.
 0,530 alliz [daz] [ein] [fun] [fi] [ner] [muter] [intbietē] [fold^e][.]
 0,531 [ob] [fie] [iref] [zo] *rnigē* mʷ[^l] *tif* intwichē wold^e.
 0,532 an [dē] [brieue] [in] [fime] [namen][.]
 0,533 waf ze famene getragē.
 0,534 [...] [...] *die d*[....]
 0,535 [...] [...] *heite*.
 0,536 wef h̥fule geloubē.
 0,537 iz ne wolle ime got *felbe* irougē.
 0,538 N̥v uirni[m] [et] *wef* ich gedach[t] han.
 0,539 *dunket ez dich gūt* getan.
 0,540 *fo* ile befendē.
 0,541 *die iuden* [in] *allē* [en]d[e][.]
 0,542 [d]ie allir bezzift fin gelart.
 0,543 die nim mit dir *an* dīne vart.
 0,544 vñ k um her ze rome *fan*.
 0,545 *vñ zʷ* la[teran][.]
 0,546 dar bringe ich mit mir.
 0,547 di [kr] *iftenheit ingagē* dir.
 0,548 *vñ dar zʷ* minē *mei*[ft]er.
 0,549 dē pabif *fente* filuefter.
 0,550 vñ lazē die teil beid^e.
 0,551 [mi]t wortē undirfcheidē.
 0,552 *wedir* irf rede war f[i][.]
 0,553 *da* neftan i[c]h niemāne bi.
 0,554 f̥w̥ finē geloubē [da] [be]werit.
 0,555 h̥ fi def *wole* geerit.
 0,556 fie fin iudē [oð] [heidē][.]
 0,557 ê fie dānē gefcheidē.
 0,558 wollint fie mine *b*[u]lde hā.
 0,559 fie mūzē zʷ rechtir ewe *uan*.”
 0,560 A[lfe] [helena] diefen brief *gela*f.
 0,561 a [w]ie [ur]o [ir] *herze* [do] [waf][.]
 0,562 do *f*prach die kuniginne.
 0,563 “[mich] *iamirt* [na] [mi]me kinde.
 0,564 iz ift *mir* uil *f*were.
 0,565 daz [iz] [eime] aldin trugenere.
 0,566 g[euolgete] [ie] *fō* uerre.

- 0,567 [den] [fent] den *f*uche ich gerne.
 0,568 *ich w*[il] *ge*[wi]ffē *dar*[e] [kū]m̃.
 0,569 vñ wil rechte uir[nemen][.]
 0,570 [wie] *die*[fe] *dī*[c] [fin] gefchen.”
 0,571 fprach die urouwe *uil her*.
 0,572 “*daz min fun* ist wurden criften.
 0,573 filuefte[r] *ne*helfe[nt] [nechei][ne] *fine* argē lifte.
 0,574 wirt h̃ da ubir *wūdē*.
 0,575 her mṽz an [den] ftündē.
 0,576 fterbin *leftirliche*.
 0,577 [d]ar [z̃] *ze*fto[r][ich] *al romifche* riche.”
 0,578 Helena nebeite ne=[cheiner] *wilē*.
 0,579 *f*ie *biez* briue fchribē.
 0,580 irē botē *f*[i]e *do* [fante][.]
 0,581 [after] [alleme] [deme] [lande][.]
 0,582 [nach] [de]n [wifftē] [herrē].
 0,583 [die] [unđ] [den] [íuden] [vñ] [unđ] [den] [heide][nē] [werē][.]
 0,584 [vñ] [alle] [die] [fwert] [mochtin] [leitē].
 0,585 [daz] [fie] [que]m̃ [wid]er [đ] [criftenheite][.]
 0,586 [mochte] [fie] [iz] [geu]gē.
 0,587 [fie] [wolde] *al* [zefurē][.]
 0,588 [daz] [mere] [witene] [ulouc][.]
 0,589 [u]b̃ [al] [heidene] [uolc][.]
 0,590 [liep] [w]af in [d]ie [bote]f[chaft][.]
 0,591 [def] *urowete* [fich] [die] [heidenifche] [herfchaft][.]
 0,592 Der pabif [waf] [fpete] [vn]de [urū][.]
 0,593 [def] [ne] irrete in ne chein mṽ.
 0,594 [her] [fante] [boten] [finen] [holden][.]
 0,595 die h̃ z̃ṽ đ rede ha[bin] [wolde][.]
 0,596 [allin] [wole] [gelert]ē herrē.
 0,597 daz fie [durch] [gotif] [ere][.]
 0,598 [alden] [vn]de [iu]ngē.
 0,599 dar que]m̃ [z̃] [der] [famenunge][.]
 0,600 [vn]de [z̃] [helfe] [đ] [crifteheit][.]
 0,601 [uiele] [michil] [waf] [fin] [arbeit][.]
 0,602 [...] ein urteil.
 0,603 durch daz ewige h[eil][.]
 0,604 [do] [daz] [lut] [diefē] [m]er[e] uirnā.
 0,605 do ilete man uūre m[an][.]
 0,606 [do] [nam] [allermann]e gelich.
 0,607 ein rot cruce uūr fich.
 0,608 [mit] [herzen] [vn]de [mit] [mu]ndē.
 0,609 minef trechtenef *lob* fie [f][ungen][.]
 0,610 [fie] [baten] [g]ot dē gūtē.
 0,611 *mit* ftetig[ē] [m]ūte.
 0,612 [daz] [h̃] [ir] [geve]rte were.
 0,613 vñ alle[r] ir dinge [phl][ege][.]
 0,614 [Z̃] [turaz] wart đ fent gelobet.

- 0,615 *daz gebot* ʒ [romifche] [uoget][.]
 0,616 *mit samit* [im]e fin [meifter][.]
 0,617 *der* [gûte] [fente] [Silu]fter.
 0,618 *z̥ deme fende quãm.*
 0,619 *patr[iarche]* [ṽn] [card]inale.
 0,620 *ṽn* [eilf] [hûndert] [krûm]er [f][tabe][.]
 0,621 [alfo] [w]ir daz bûch *horē fagē.*
 0,622 *ṽn achzene* [altherren][.]
 0,623 [der] [k]riſtenheite [z]̥ erē.
 0,624 D[ie] [crifte]nē za[lten] [ſich] [an] [ʒ] ſtunt.
 0,625 [ſie] *hetē uechtendif uolk*[if] [zehinzic] [tvfunt][.]
 0,626 *zware* fagē ich iz ivch.
 0,627 *ṽn dr*[izic] [tvfunt] [ṽn] [driv][.]
 0,628 [helen]a [die] [urowe][.]
 0,629 *wo*[ld̥] [do] [ir] [here] [ſchowē][.]
 0,630 [michil] [wart] [ʒ] [heidenē] [ſchal][.]
 0,631 [die] [uultē] [berc] [ṽn] [tal][.]
 0,632 [ſie] [hetē] [g]rozē ub[ir][mût][.]
 0,633 [alfe] [ie] [ʒ] [unfelige] [tût][.]
 0,634 [Helena] die *ku*[ningin][.]
 0,635 [die] [brachte] [manigē] [farracin][.]
 0,636 *iuden* [ṽn] [turkē][.]
 0,637 [die] [leideten] [gote] [harte][.]
 0,638 *daz w*[af] [ein] [vnfelige] [diet][.]
 0,639 [die] [ne] [uûren] [dur]ch *got niet.*
 0,640 [mit] [bogē] [ṽn] [mit] [wicwere][.]
 0,641 [do] [ſie] [gezaltē] [ir] [here][.]
 0,642 [daz] [wizzent] *wole zwar*[e][.]
 0,643 [dru] [hū]d[irt] *tufint i*[r] *warē.*
 0,644 [ṽn] funf tufen[t] *da*[r] [ube]re.
 0,645 die *heidenē dachtē ubile.*
 0,646 *ſie wand*[en] [m]it *gewal*[de][.]
 0,647 [in] [romif]cheme lande.
 0,648 al irē [willen] [uolle] [bringen][.]
 0,649 [dar] [na]ch b[eg]üden *ſie* [uaſte] [ringen][.]
 0,650 k[onſtantin] [der] [g]̥[te][.]
 0,651 [d]er intbot *ſin*[er] [mûter][.]
 0,652 [daz] [ſie] [durch] [kuninliche] [ere][.]
 0,653 *vz* [irwelete] [fivnf] [hundirt] al[ther]ren.
 0,654 *die* [in] [den] [zivchtē] *werē.*
 0,655 [daz] *ſie ſent recht* [uirn]emen.
 0,656 [ṽn] [daz] [ſie] [uridel]iche *quemē* in die ſtat.
 0,657 [uil] [ture] [her] [def] [ſine] [muter] [bat][.]
 0,658 “wād̥ [fo] [getan] [uolc][.]
 0,659 [z̥] [dirre] [rede] [nie]ne t[ouc][.]
 0,660 mît [dē] [ne][mac] ſent recht [nicht] [ſin][.]”
 0,661 [do] *ſprach* die [here] [kunin]gin.
 0,662 *da*[z] [ſie] [ui]l *gern*[e] [tet]e.

- 0,663 *def* *fie* [ir] [lieber] [fu]n *gebet*[e][.]
 0,664 *Dar* *z^o* [fie] [uz] *irwele*[ten][.]
 0,665 [zwelfe] *d^z* *all*[irbeft] *ge*[lerte].
 0,666 die unde[r] [den] [heidē] [vñ] [under] de[n] [iuden] [warē][.]
 0,667 [den] [fie] [alle] [der] [meifterfcheftē] [iahē].
 0,668 [die] [den] [gewarē] *goti*[f] [holden][.]
 0,669 [mit] [rechte] [uberwinden] [folden][.]
 0,670 [z^o] [de] *me* [fende] [wart] [ein] [gelvbde] [getan][.]
 0,671 [dar] [ne] [q^eme] [nechein] [man][.]
 0,672 [der] [da] [icht] [z^o] [torf] *te* r[eden][.]
 0,673 [her] [ne] [wolde] [den] [half] ze wand^ele dr[ūme] [legen][.]
 0,674 [wan] [zwene] [philosophi][.]
 0,675 [d]ie *irkv^rrē* fie [da][bi][.]
 0,676 [daz] [fie] [def] [fendef] [richtere] werē.
 0,677 vñ *der* [rechten] [zivchte] [phlegē][.]
 0,678 vnde daz fie [nichtef] [ne] [iehē][.]
 0,679 [wan] [alfē] [fie] ge[hor] [ten] [vnde] [gefēhen][.]
 0,680 [...] [uil] [getruwe] [vñ] fo [ftete][.]
 0,681 [daz] [h] [iz] [durch] [al] [die] [werlt] [niene] *tete*.
 0,682 [d]az [h] [der] [war] [heite] [ne] [iehe][.]
 0,683 [vñ] [ob] [if] [durft] [ge]cbehe.
 0,684 [h] [lieze] [fin] *houbit* abe [flan].
 0,685 [ē] [her] [einer] [lugenē] w[olde] [gestan][.]
 0,686 *kraton* d[^z] [ger]e[chte] [man][.]
 0,687 [d] [gienc] [an] [eine] [hohe] [ftan][.]
 0,688 [vn] *gebot* ein[e] [ftille][.]
 0,689 [h] [fprah] “[alle] [d]ie [an] [deme] [fen] [de] [w]efe[n] [will]e[^f][.]
 0,690 *die* [uirnem] [waz] *ich* [zelle][.]
 0,691 [ich] [vñ] *zenophil*[uf] [min] *ge*[felle][.]
 0,692 [wir] [fulē] *def* [fendef] [phle] [gē][.]
 0,693 [dē] [gewalt] [hat] [unf] [gebē][.]
 0,694 [d] [riche] [keifer] [constantin][.]
 0,695 [d] [ne] [wil] [felbe] [nicht] [fin][.]
 0,696 [dar] [ubir] [richtere][.]
 0,697 [wande] *iz ungezeme* [were][.]
 0,698 [daz] [her] [d] [kristēheite] [phlege][.]
 0,699 vñ [urteil] [u]b [die] [iudē] *ge*[be][.]
 0,700 *fo* fprech[e] [man] [ce] [rech]te.
 0,701 *iz* [were] *un*[rec]ht fin *ge*[ri]chte.
 0,702 [d] [keifir] [der] *un*fir b[erre] [ift][.]
 0,703 [d]^z [geloubit] [an] *crist*.
 0,704 [vñ] [kerit] [finen] fliz g[rozē][.]
 0,705 [wie] [her] [befchirm]e *fine* [genoze][.]
 0,706 [fin] m^vter [ift] [in] [d] [iudifchen] [ē][.]
 0,707 [vñ] [wil] [daz] [die] [wole] [ge]fte[.]
 0,708 [ez] [ift] [recht] [fwenne] [wir] [ftritē][.]
 0,709 [daz] [fie] [ouch] [def] dritte[^f] [bitē][.]
 0,710 [der] [fie] [berichte] [vn] [beleite][.]

- 0,711 [uile] wole n[a] [đ] [warheite][.]
 0,712 [ich] [vñ] [zenophiluf] [wir] [fin] heidē.
 0,713 irw[elit] [h]at [unf] [der] [keifir] [beide][.]
 0,714 [daz] [wir] diefē [ftr]it [flichten][.]
 0,715 [wande] [wir] [mit] [dewedirer] [e]weh[abē] [phlichte][.]
 0,716 [nǝ] [uirftet] [umme] [diefen] [fent] al/ō[.]
 0,717 [in] [diefeme] [concilio][.]
 0,718 [wir]t ein r[ede] [gefru][mit][.]
 0,719 die al [der] [werlde] [ze] [heile] [kumit][.]
 0,720 [hie] [inne] [ne] [fal] [niem]an m[ere] fp[rechē][.]
 0,721 [wen] [der] [die] [war]heit [gezechit][.]
 0,722 daz *nechein*[ef] [mānef] [lere][.]
 0,723 [unf] [der] [rechten] [rede] [nicht] [uir]f[t]or[e][.]
 0,724 [vñ] [fwēne] [der] [eine] [wirt] [uirwū]nē.
 0,725 ſo ſ[u]le [wir] [eine]m[e] an[deren] [ane] [fin]ne[n].
 0,726 [daz] [her] [befchirme] [fine] [re]de.
 0,727 ſo [daz] [her] [fie] [ge]be[zzirē] [mege][.]
 0,728 [vñ] [fwer] [an] gefiege [an] [deme] ende.
 0,729 [deme] [...] [dicke] [wir] [ui][....]
 0,730 vñ fulē [f]in [ewe] [ane] [gan].
 0,731 [die] [gelv]bde w[erde] [hie] [ge]tan.
 0,732 vñ fw[er] [iz] [da] w[idir] [rede].
 0,733 [daz] [der] [felbe] [def] *land*[i]f ſi uirtriben.”
 0,734 H[elena] [an] [daz] [gerichte] [ge][faz][.]
 0,735 die bûch die ſagen[t] [u]nf da[z][.]
 0,736 [der] [kuninc] [leite] [den] [pabif] [dare][.]
 0,737 [...] [her] [ift] [nǝ] [allirerif] [uolle] [kǝm][.]
 0,738 [daz] [h] [irkennit] [daz] [ware] [liecht][.]
 0,739 ich [n]elou[kene] def [niet][.]
 0,740 [iz] [n]e [fi] [min] [wille][.]
 0,741 [ich] [han] [uil] [gũ]t ged[in]ge[.]
 0,742 [daz] [ich] [uil] [balde] [dich] [brenge] [an] [daz] [felbe] [lebē][.]
 0,743 [nǝ] [intfa] [def] [hei]ligen [geiftef] *gebe*.
 0,744 [vñ] [gelou]be an d[ē] [cr]ift[.]
 0,745 [đ] [durh] [dinen] [willen] [gemarterit] if[t][.]
 0,746 [wirdif] [dǝ] in [der] [toufe] [naz][.]
 0,747 [ze]ware ſagē [ich] [dir] daz.
 0,748 h[er] lone[t] [dir] [mit] [fin]eme [riche][.]
 0,749 [da] [wonif] [dǝ] [ew]icliche.
 0,750 da [ift] [die] [allir] [meifte] [wūne][.]
 0,751 [me] [denne] [all]e [men]niſchē [zungē] [mũ]gē ge[kundē][.]
 0,752 Do ſprach der heili[ge] [man][.]
 0,753 “[z]ware [ich] [fal] [di]r mer ſagē[.]
 0,754 ſilberine gote [vñ] [guldin][.]
 0,755 [die] [ne]mũg[ē] [dir] [nichein] [u]rũme fin.
 0,756 [daz] [fint] [unreine] [geifte][.]
 0,757 [fwer] in die[n]it allir meifte.
 0,758 [vñ] [ſich] [zǝ] in [g]efellet.

- 0,759 *fie* [lonent] *ime mit* [d]er [helle][.]
 0,760 [die] [da] [immer] [we]llit[.]
 0,761 [ere] [dʋ] *d[in]ē ſchepfere.*”
 0,762 [die] [kuningin] [hiez] [ir] [wife] [redenere][.]
 0,763 [antwurten] [deme] [heiligē] [man][.]
 0,764 [da] [mite] [hūb] [ſich] [der] / [ent] [an]e.
 0,765 [Ūf] [ftunt] [đ] [iudin] [archifinagoguf][.]
 0,766 [di]e *rede* [erhūb] [her] [alfuf][.]
 0,767 [der] [herre] [hiez] [abiatar][.]
 0,768 [her] [ſprach] “[ſiluefter] [ift] [daz] [war][.]
 0,769 [daz] [got] [uzir] [ſinē] [munde][.]
 0,770 [deme] [herrē] [moyſefe] [kunte][.]
 0,771 “[hore] [ifrahel] [ich] [wil] [dich] [leren][.]
 0,772 [ich] [bin] [din] [herre][.]
 0,773 [ich] [bin] [din] [geware] [got][.]
 0,774 [vnde] [irfullif] [dʋ] [min] [gebot][.]
 0,775 [ich] [gebē] [dir] [min] [riche].”
 0,776 [nʋ] [widirredif] [dʋ] [daz] [werliche][.]
 0,777 [vñ] [wilt] [drie] [gote] [haben][.]
 0,778 [ſwer] [an] [der] [rede] [wil] [uolle] [ftan][.]
 0,779 [der] [zebrichit] [gotif] [ê] [vñ] [ſin] [gibot][.]
 0,780 [der] [ift] [ewicliche] [tot][.]
 0,781 [alfe] [dū] [felbe] [macht] [lefen][.]
 0,782 [der] [ne] [ſal] [ce] [iungift] [nicht] [geneſen][.]”
 0,783 D[er] [pabif] [ſchiere] [antwurte][.]
 0,784 [mit] [ſchoneme] [antlietze][.]
 0,785 [her] [ſprach] “[du] [biſt] [ein] [wole] [geleret] [man][.]
 0,786 [war] [ūme] [ne] [wil] [tu] [der] [būche] [niet] [uirftan][.]
 0,787 [do] [got] [mit] [ſi] [ner] [hende][.]
 0,788 [ivch] [iudē] [irloſte] [uon] [egipten] [lande][.]
 0,789 [uon] [ſchalclichē] [uorchten][.]
 0,790 [wunđ] [h] durch ivch [da] [worchte][.]
 0,791 [her] [ga]b [iv] [al] [def] [iv] [durft] [waf][.]
 0,792 [daz] [iv] [nichtef] [ne] [gebraft][.]
 0,793 [dar] [ubir] [guzzit] [ir] [die] [getroc][.]
 0,794 [vñ] [bettet] [an] [die] [abgot][.]
 0,795 [gelich] [eineme] [ftiere][.]
 0,796 [vñ] [uirgazit] [mineſ] [trechtineſ] [ſchiere][.]
 0,797 [alle] [die] [in] [der] [werlde] [do] [lebenen][.]
 0,798 [iuden] [vñ] [heidē] [an] [die] [abgote] [ſie] [b] [etten][.]
 0,799 [do] [irbalc] *ſich got uil fere.*
 0,800 *ie v[nz]e* [mo] [yſef] [der] [heilige] [h]er[re][.]
 0,801 [ui]l [innecli]che *ſin* [geb] [et][.]
 0,802 [uūr] [ſie] [hin] [ce] [gote] [tete][.]
 0,803 [vnze] [her] [ime] [dē] [zor] [n] [uirlie][.]
 0,804 [wande] [her] [die] [ê] [uon] [i]me [intfic][.]
 0,805 [durch] [die] [uil] [michilen] [not][.]
 0,806 [fo] [ſprach] [đ] [almilde] [g] [ot][.]

- 0,807 [zʋ] [der] [ifrahelifcher] *diet*.
 0,808 *die* [i] *me dann* [och] [waf] [uile] [liep] [.]
 0,809 “[ifrahel] [habe] *m* [ich] [mit] [e] [ren] [.]
 0,810 [ich] [bin] [din] [got] [vñ] [bin] [din] *herre*.
 0,811 *ich* [bin] [ein] [ware] [got] [eine] [.]
 0,812 [diefē] [rede] [ift] [mit] [drien] [naṁ] [un] [dirfcheiden] [.]
 0,813 N[ʋ] [wold] [if] [ivch] [niet] [bedriezen] [.]
 0,814 [ich] [fal] [iv] [uon] [der] [driualdicheite] [intfliezen] [.]
 0,815 [w] [ie] [daz] [abraham] [uwir] [uater] [wart] [geher] [it] [.]
 0,816 [qui] [tref] [uidit] [unū] [adoraut] [.]
 0,817 [daz] [quit] [da] [z] [her] [drie] [zʋ] [ime] [gan] [fach] [.]
 0,818 [do] [her] [in] [fineme] [h] [ufe] [gefaz] [.]
 0,819 [mit] [in] [ni] [cli] [chem] [mūte] [.]
 0,820 [uūr] [einē] [her] [fie] [he] [te] [.]
 0,821 [def] [tagif] [waf] [her] [nun] [vñ] [nunzic] [iar] [alt] [.]
 0,822 [alfe] *vnf daz* [būch] [hat] [gezalt] [.]
 0,823 [an] [der] [felben] [ftunt] [.]
 0,824 [wart] *ime fin b* [efcherunge] [kunt] [.]
 0,825 [vñ] [daz] [fin] [wip] [i] *rē* [yfaachen] *f* [olde] [intfan] [.]
 0,826 [vñ] [daz] [fodoma] [vñ] [g] *omorra folde* [undir] [gan] [.]
 0,827 [durch] [finē] [grozē] [ge] l[oub] en.
 0,828 *ir* [o] *ffe* [nete] [ime] [got] *die* [tougē] [.]
 0,829 [wand] [er] wifte daz daz *waf*.
 0,830 [die] [hei] lige [fancta] [trinitat] [.]
 0,831 *da bekante her den* [uater] *vnde d* [en] [fun] *vn* [] [dē] heiligē geift.
 0,832 [du] *rch* [un] *f* [e] [brode] [nam] [h] [an] [fich] *bein vñ uleifch*.
 0,833 *daz* [waf] [der] [werliche] [got] [.]
 0,834 *f* [wer] *def* niet geloubot.
 0,835 *an* [dē] [einē] [got] *mit d* [rien] *name* [n] [.]
 0,836 *de* [r] [mūz] [immer] [in] [der] *helle fin* begrabē.”
 0,837 D[o] [sprach] [abiatar] [.]
 0,838 “[fil] [ueft] *er ic* [h] [fagen] *dir* [uur] [war] [.]
 0,839 [wilent] [vn] [] [alther] *en* [warē] [.]
 0,840 [die] [grozir] [wifheite] *vndir* [den] *iudē phlage* [n] [.]
 0,841 [die] [uon] [gote] [den] [ge] *walt b* [et] ē.
 0,842 [daz] [fie] [irquictē] [die] [toten] [.]
 0,843 [daz] *b* [iemiluūr] [brante] [.]
 0,844 [ir] [uiande] [.]
 0,845 [gebv] [ten] [fie] [in] [def] [merif] [grunt] [.]
 0,846 [daz] [gefchach] [an] *der ftunt*.
 0,847 *g* [e] *bvt* [e] [fie] [in] [die] [hohe] [der] [hie] *mele*.
 0,848 *da* [ne] [ftunt] [nicht] [widere] [.]
 0,849 [fie] [lie] [ze] *n die funnē* [fchinē] [.]
 0,850 [fiebē] [vñ] [uierzec] [wi] [len] [.]
 0,851 [da] *z* *f* [ie] [uon] [der] [ftete] [ne] [mochte] [kv̄m] [.]
 0,852 [nv] [ift] [daz] [alliz] [...] [unuirnumē] [.]
 0,853 [daz] [iz] [uō] [dicheineme] [criftenē] [rechte] [gefchehe] [.]
 0,854 [daz] [ne] [mochte] [nieman] [bewaterē] [.].

0,855 [daz] [iz][.] [ũf][.] [erdē][.]
0,856 [ie][mer] [gewerd^e][.]”
0,857 D[o] [fprach] [der] [heilige] [man][.]
0,858 “[n̄v] [laz] [dir] [z][ware] [fagen][.]
0,859 [....]”